

De får en ny bild av polisen

Till Polismuseet kommer ofta grupper från SFI, svenska för invandrare. Där får de lära sig om polishistoria och svensk lag, som kan vara väsensskild från vad ungdomarna upplevt i sina hemländer.

Text och foto: **Alfred Skogberg**

De första poliserna var ofta före detta militärer. De skulle vara stora och starka. Men nu är det annorlunda. Man måste vara lugn, empatisk och lyhörd om man vill arbeta som polis idag, säger Sanjin Kovacevic, museivärd och pedagog på Polismuseet.

Gruppen som lyssnar är en skara ungdomar som varit i Sverige i ungefär ett år. Några av dem har ensamma tagit sig hit från länder som Afghanistan, Egypten, Etiopien och Pakistan. Idag besöker de Polismuseet tillsammans med sin introduktionsklass, svenska för invandrare.

Sanjin Kovacevic visar upp en skottsäker väst och förklarar när poliser använder den. Ungdomarna knackar på den hårda ytan och när Sanjin Kovacevic visar upp ett

”**Man måste vara lugn, empatisk och lyhörd om man vill arbeta som polis idag.**”

Sanjin Kovacevic

pistolbälte blir en av killarna exalterad: ”Coolt, får jag prova?”

SJU I GRUPPEN är killar, två är tjejer. Sanjin Kovacevic går runt med dem på museet och berättar om svenska lagar som förbud mot barnaga och grov kvinnofridskränkning. Han talar artikulat och uppbered flera gånger det han tycker är särskilt viktigt. I slutet får gruppen svara på frågor om det han talat om.

– Vad är polisens viktigaste mål? Att öka tryggheten och minska brottsligheten? Eller är det att hindra demonstrationer?

En av killarna i gruppen är 18-årig Sofonias Neguisse från Etiopien. Han har varit i Sverige ungefär ett år och är begeistrad när han berättar om vad han tycker om det han får höra på museet.

– Det är fantastiskt med polishistoria. Att det finns gamla foton

på poliser. I Etiopien vet ingen hur poliserna såg ut för hundra år sedan.

SOFONIAS NEGUISSE VILL bli läkare, och sen polis, för att kunna hjälpa människor. Det är viktigt att kunna skydda sig själv och andra, tycker han. Sofonias Neguisse berättar att han lärt sig om svenska lagar, som att man inte får slå barn. Detsamma gäller i Addis-Abbeba, säger han. Men utanför staden vet han inte. Där kan det vara annorlunda.

– Att slå någon är det värsta man kan göra. Man kan istället prata och diskutera med sina barn.

Sofonias Neguisse berättar om polisen i Etiopien. Han säger att

SFI-visningar på Polismuseet

Polismuseets uppdrag är att ge en relevant och nyanserad bild av polisens arbete och uppdrag. De särskilda visningarna för

SFI-klasser är gratis och anpassade i språk och innehåll för målgruppen och utgår från Skolverkets mål.

det finns två slags poliser. Den ena gruppen är bra poliser. Den andra springer man ifrån.

– De man springer ifrån är som typ FBI. När det är bråk och den vanliga polisen inte klarar av uppgiften kommer de andra poliserna och då vill man inte vara där.

Svenska poliser tycker han är allvarliga. De känns inte snälla, säger han. Men han har inte pratat med några. Kvinnliga poliser däremot, de ser snälla ut. Sofionas Neguisse säger att han känner sig trygg i Sverige.

– Det är jättebra här för man blir inte rädd. Det är bra transporter, rent och fint och man kan gå ute

mitt i natten. Kanske inte på fredagskvällar men annars är det bra!

SAHAR NAVEED ÄR 16 år och bor med sina föräldrar och fyra systrar i Skarpnäck i Stockholm. Hon kommer från Pakistan och har varit i Sverige i snart ett år. Sahar Naveed kan tänka sig att bli polis men vill hellre bli tandläkare. Hon berättar att det finns få kvinnliga poliser i Pakistan eftersom kvinnor av tradition ofta är hemma och tar hand om hushållet. Vi pratar om våld i hemmet och Sahar Naveed berättar att män kan slå sina fruar i Pakistan.

– Inte framför alla, bara hemma. Men det är inte bra, säger hon.

Lyssnar. Heigo Rani, i mitten, och hans klasskompisar från SFI-klassen får en anpassad visning på Polismuseet. Den avslutas med en frågestund.

De flesta poliser i Pakistan är hjälpsamma, säger hon, men det finns även våldsamma. Däremot säger hon att poliser i hennes hemland inte ser så arga ut som de kan göra i Sverige. Sahar Naveed kan bli lite osäker när hon möter en svensk polis, men rädd blir hon inte.

– Jag har ju inte gjort något olagligt så varför ska jag bli rädd? säger hon.

VI GÅR UPP på övervåningen och Sanjin Kovacevic visar gruppen en rekonstruerad brottsplats. Ett trasigt bord ligger på golvet med spelkort utspridda. En urdrucken flaska har ramlat ner och cigaretter är fimpade i en askkopp.

”Polisen i Estland är hjälpsam och gör ett jättebra jobb.” Heigo Rani

» – Vad tror ni har hänt? Hur många fanns i rummet?

Gruppen går runt och funderar. De testar olika teorier. Alla missar blodspåret som finns i taket, och stolsbenet som ligger längre bort vid trappen. Sanjin Kovacevic berättar att brottsplatsen bygger på en autentisk händelse.

Sanjin Kovacevic kom 1994 till Sverige från Bosnien, där han upplevt krigets fasor. Han lärde sig snabbt svenska, utbildade sig och arbetar idag som museivärd och pedagog. Sanjin Kovacevic säger

att minst en SFI-grupp i veckan besöker Polismuseet. Ungdomsgrupperna är prioriterade, eftersom Polismuseet gärna vänder sig till unga vuxna. Det är där mycket kan göras i brottsförebyggande syfte.

SANJIN KOVACEVIC BERÄTTAR att många ungdomar och vuxna nyanlända kan ha en problematisk inställning till personer i uniform beroende på tidigare erfarenheter.

– De kan bli lätt avvaktande när de ser en uniformerad person. Min förhoppning är att kunna ge en annan

bild av polisen, så att de får större förtroende för dem. Jag är nöjd om bara någon får nya insikter och om det vi berättar under visningen gör skillnad.

SEXTONÅRIGA HEIGO RANI kom i oktober 2009 med sina föräldrar från det ekonomiskt krisdrabbade Estland. Han säger att han tidigare blivit tagen av polisen i Estland, för att han inte betalat för sig på bussen. Han är positiv till svenska poliser och säger att han i dag lärt sig mer om hur de arbetar i Sverige.

” Jag har ju inte gjort något olagligt, så varför ska jag bli rädd?”

Sahar Naveed

” I Etiopien finns två slags poliser. Den ena gruppen är bra poliser. Den andra springer man ifrån.”

Sofonias Neguisse

– Brottsplatsundersökningen var intressant och jag kände inte till de kvinnliga polisernas historia, säger Heigo Rani.

Om polisen i Estland är han bara positiv. De är hjälpsamma och gör ett jättebra jobb, säger han. Hade det inte varit för uniformen hade de kunnat vara svenska poliser.

SFI-LÄRAREN KAJSA Tottenhammar berättar att flera i gruppen vill bli poliser och att hon därför ville visa dem hur svensk polis arbetar. Inför besöket förberedde sig gruppen

genom att använda den ordlista som Polismuseet förberett på sin hemsida. Orden där hade eleverna översatt till sina respektive språk.

De har också tittat på hur polisen fungerar i det demokratiska samhället.

Kajsa Tottenhammar tror att elevernas kompisar kan förmedla en bild av hur poliser är och att den kan behöva nyanseras. Samtidigt tror hon att både poliser och SFI-eleverna kan döma varandra. Därför är mångfaldsarbetet så viktigt, menar hon.

Kajsa Tottenhammar.

– Jag tror att när eleverna får se verksamheten och får höra att poliser som bär uniform inte längre är privatpersoner, då tror jag det kan skapa trygghet.

DET ÄR STOR SKILLNAD på polisarbetet i olika länder, säger hon. Lagarna är ofta annorlunda och erfarenheterna olika. Därför är besöket på Polismuseet viktigt.

– Jag vill att eleverna ska känna att poliser är till hjälp och att man kan vända sig till dem, säger Kajsa Tottenhammar. ●